

Reykjavík, 7.07.1993.

118 Forsyht Street, 4th Floor, N.Y., 10002

Dear Steina and Woody Vasulka

On the behalf of the Living Art Museum we want to thank you very much for your participation in our exhibition "16 days " Video-Performances-Picturesshow. We appreciate your generous gift, the copy of the Videotapes, and the spirit behind it. This is a great attribution to the collection of art in the Living Art Museum, which hereby in fact is the first gallery in Iceland to have a considerable collection of Artvideotapes of various artist both from abroad as well as Icelandic ones. We will seek for that your tapes will be presented in the educational and cultural system, and take care of that there will be no misuse of them in terms of profit. We are very grateful to you Steina for giving us the contact to Gary Hill, Ernest Gusella and Woody and we sincerely hope that this is a grain that will grow in the future. We would be happy to meet you whenever you are passing by in Iceland, and the Museum would be interested to work with you on something whenever means and possibilities occurr in the future. But as you know has this place always been driven with lot of optimisme.

Sincerely yours on the behalf of The Living Art Museum

Ragnheiður Ragnarsdóttir

Níels Hafstein

The origins of The Living Art Museum (Nýlistasafnið) go back to 1978 when young Icelandic artists as well as some European ones decided to put into action an idea which had been floating in the air of the times for quite a while; an autonomous multi-functional space open to international artistic activities of different kinds. The space is run solely by artists but has quite recently hired one employee due to financial support from the State and the City Council. The space functions in different ways; it is an exhibition space for recent and ripening works from Iceland and abroad as well as an open field for dynamic discussions on various topics - visual Arts, Language, Media, Science, Philosophy, Human Behavior. In these matters the Living Art Museum can well be considered as the center of the periphery, given the geographical and cultural location of Iceland between Europe and America. In an atmosphere of growing global communications the role of LAM is to be a place of inter-continental rendez-vous, from the inland and the outland.

The LAM has a considerable collection of works by artists from different continents, starting with an important donation from the Swiss artist Dieter Roth, who lived for several years in Iceland and was a crucial factor in the creative field in Iceland in the seventies. Artists showing in the gallery donate regularly works to the collection. In 1993 a new section was created, focusing on and collecting naive and art-brut. These works are regularly on show, running in parallel with current exhibitions in the gallery.

The LAM has a board of five artists which are elected for two years at a time.

Myndlist

- Tryggvi Ólafsson, listmálari í Kaupmannahöfn, sýnir nýjar og gamlar myndir á Mokka.
- •Myndlistarhátíð, vídeóog gerningahátíð, á sumarsýningu Nýlistasafnsins sem ber heitið 16 dagar.
- Markús Ívarsson. Sýning á verkum ýmissa íslenskra listamanna, úr safni Markúsar Ívarssonar, í Listasafni Íslands.
- ●Páll Sigurðsson sýnir olíumálverk í Eden í Hveragerði. Síðasta sýningarhelgi.
- ●Jóhannes S. Kjarval; verk í eigu Listasafns Íslands á sumarsýningu Kjarvalsstaða.
- Sindri Freysson sýnir ljóð á Kjarvalsstöðum.
- ●Tita Heyde sýnir verk sín i Café Mílanó, Faxafeni. Opið alla daga kl. 9–19 nema sunnudaga kl. 13–18.
- Carlo Scarpa, listamaður og arkitekt, er höfundur verkanna sem nú eru til sýnis í Ásmundarsal.
- ●Bragi Ólafsson heldur sýningu á ljóðum sínum á Kjarvalsstöðum. Opið daglega kl. 10–18.
- ●Mary Ellen Mark, einn þekktasti fréttaljósmyndari heims, sýnir ljósmyndir á Kjarvalsstöðum. Opið

HALLGRÍMUR THORSTEINSSON sviptir hulunni af margmiðluninni í Nýlistasafninu.

Af gagnvirkri margmiðlun

Glaðbeittir áhangendur nýlistar fá aldeilis innspýtingu í sálarhulstrið þessa dagana, því nú stendur yfir allsherjarveisla þeim til heiðurs í Nýlistasafninu, Vatnsstíg 3. Í kvöld er meðal annars boðið upp á vídeólist þar sem Anna Þorláks sýnir verkið: Anna's Americana/Afternoon Story. Arna Valsdóttir er einnig á ferðinni með verk sitt, LA, sem og margir aðrir vídeólistamenn sem sýna afurðir sínar þetta kveld. Þar er einnig mættur að ausa úr brunni visku sinnar fjölmiðlafræðingurinn Hallgrímur Thorsteinsson og hyggst hann flytja fyrirlestur um svonefnda gagnvirka margmiðlun, á ensku "Interactive Multimedia".

Krafinn um skýringar á bessu óbjála heiti og hvað það ætti eiginlega að fyrirstilla sagði fjölmiðlafræðingurinn að hér væri um að ræða nýja tækni, einskonar samruna tölvu og sjónvarps. "Nú er farið að miðla efni með texta, mynd og hljóði á tölvu. Hér er orðinn til sjálfstæður miðill, sem er gagnvirkur að því leyti að notandinn getur átt samskipti við tækið; hann er virkur en ekki bara mataður. Þetta er millistig milli þess að lesa bók og horfa á sjónvarp, því þú getur flett efninu. Þessi miðill kemur til með að verða almenningseign því hann býður upp á ótrúlega möguleika. Markaðurinn fyrir gagnvirkt efni varð raunin með tilkomu svonefnds "CD-ROM", sem er geisladiskur sem getur hvort heldur er geymt alfræðiorðabók eða biblíu, allt eftir því hvað notandinn kýs."

Áhugasamir skrifa þetta í svörtu bókina sína og mæta í Nýlistasafnið til að fræðast um þessa nýju tækni. Hinir halda áfram að láta mata sig. ynıng í tilefni aldarar hans. Verkin allan feril hans. tu frá 1913 og það frá 1975. Opið alla á 10–16.

innes Kjarval. Sumng á verkum Jóhannjarvals á Kjarvalsn, þar sem megina er lögð á teikningar nneskjuna í list hans. **nús** sýnir málverk og úr í Portinu. Sýningin n frá 14–18 alla

ska sýnir málverk sín n Islandus. grímur Jónsson. asýning stendur yfir í imssafni þar sem ar eru myndir eftir Ás-Jónsson úr íslenskum sögum. Opið um helg-13.30-16.

ningar

útíð við fortíð nefnist amikil sýning í Þjóðijasafninu í tilefni 130 afmælis safnsins. Opið a daga nema manudaga 11-17.

Myndir í fjalli í Listafni Sigurjóns Ólafssonar. drög að gerð listaverks gurjóns við Búrfellsvirkjı; syndar ljósmyndir, vndband, verkfæri og umdrög að listaverkinu. pið mánudaga til fimmtuaga frá 20-22, laugaraga og sunnudaga kl. 4–18. Tónleikar á þriðjuagskvöldum kl. 20.30. Höndlað í höfuðstað er ýning í Borgarhúsi um ögu verslunar í Reykjavík.

Gerningahríð

GUNNAR J. ÁRNASON

MYNDBÖND OG GERNINGAR Í NÝLISTASAFNINU

Frá og með síðustu helgi og fram til 11. júlí mun kenna vmissa grasa a sviði mvndbandalistar (vídeo- eða skjálistar) og gerningalistar í Nýlistasafninu. Alla daga, milli fjögur og níu, verða sýnd mvndbönd, um helgar verða gerningar og á fimmtudögum verða fyrirlestrar. Meðal gerningamanna eru eldri hetjur í bransanum, eins og Rúrí, Biarni H. Þórarinsson, Magnús Pálsson, Halldór Ásgeirsson og bræðurnir Lárusson, en einnig upprennandi gerendur. Fjöldamörg myndbönd verða til sýnis bæði eftir íslenska og erlenda höfunda. Í efsta salnum er dagskra dagsins varpað á vegg, en í lesstofunni hefur verið komið fyrir sófahorni þar sem hægt er að velja sér mvndbönd og skoða

GAMALT OG NÝTT Á SKJÁNUM

í góðu tómi á sjónvarpsskjá.

Ekki tókst mér að sjá nema hluta af myndböndunum, en nóg til að siá að myndbandalist er í stöðugri þróun. Ýmislegt hefur gerst, tækninni fleygir fram og hún verður aðgengilegri, menningin er í síauknum mæli gegnsýrð af mvndbandatækni, bæði í fjölmiðlum og til eigin nota, og beir listamenn sem nyta sér tæknina eru ekki eins uppteknir af því og áður að stia

sig af frá fjölmiðla- og afþreyingarkúltúrnum.

Myndbönd eru af töluvert ólíku tagi. Mörg bandanna eru beinar heimildir um gerninga og eru allmörg slík á syningunni. En einnig hafa myndbönd, skiáir og upptökuvélar verið notuð sem hluti at gemingi eða innsetningu. Sem dæmi má nefna innsetningu Steinu Vasulku á Listasafninu nyverið og gerning hennar á sama stað, þar sem hun lék á myndbandsvélar sinar með fiðlu sem stjórntæki. Ásta Ólafsdóttir og Þór Elís Pálsson hafa notað myndbönd til að sviðsetja gerninga, sem hefur gert beim kleift að klippa saman myndefni og laga það að skjánum og hrevfingum tökuvélarinnar. Einn angi af myndbandalist broast í beinu framhaldi af tilraunum í kvikmyndagerð, bar sem gerðar eru tilraunir með formið siálft. Enn má taka innsetningu Steinu sem dæmi um verk sem meðhöndlar þá tilfinningu fyrir framvindu og rymi sem mvndbandið skapar. Til samanburðar ma nefna athvelisverð og vel útfærð verk eftir Finnboga Pétursson, "Óður" (1992), bar sem stutt myndskeið eru siendurtekin til að skapa nokkurs konar tonverk, og "Nature Morte" (1992) eftir Þorvarð Árnason, svart/hvit mvnd bar sem hlutlæg skirskotun leysist nánast upp a skerminum i munstur

og hrevfingu.

Vasulka-hjónin, Steina og Woody, eru meðal brautryðienda í meðhöndlun tækninnar sjálfrar og hafa notfært sér hana til að aðgreina vídeólistina frá kvikmyndalist. Þau hafa ekki látið sér nægja að nota hina endanlegu mvnd á skjánum sem emivið, heldur hafa þau sundurgreint rafeindaboðin í frumparta sína og byggt á þeim grunni, jafnvel sersmíðað tæki og rafeindarasir í þeim tilgangi. Steina hefur sérstakt dálæti á tæknilegum tilraunum og ágætt dæmi er "Voice Windows" (1986) þar sem Steina lætur spunasöng umbrevta og opna

myndina a skianum. Þeir mvndlistarmenn sem fyrst tóku vídeóið í sína þjónustu voru hallir undir svokallaða konseptlist, enda virtist bað tilvalin leið til að einbeita sér að hugmvndinni og útfærslu hennar og losna við þá kvöð að búa til varanlega hluti. Það er einmitt bessi hópur listamanna sem réð ferðinni mikið til og mótaði bá imvnd og það óorð sem myndbandalist fékk á sig. Hún mátti ekki eiga nokkuð sammerkt með kvikmvndaog sionvarpsgerð. Skemmtun og spenna voru tabú og líklega trúðu sumir því að hið nyja listform gæti losað firrta ahorfendur undan hlekkium "vitundariðnaðarins", annaðhvort með sjokkmeðferð eða langvinnri terapiu. Mvndbönd frá konseptskeiðinu revndu verulega á banbol bolinmæðistauganna, en sem betur fer ber ekki eins mikið og aður a myndböndum sem eru alika spennandi og að horfa á blauta málningu borna.

Í staðinn fyrir að snúa alfarið baki við hefðbundnum formum atbrevingar og kvikmvnda hafa vídeólistamenn í auknum mæli revnt að læra af og leita andsvara við sionvarpsmenningu og mvndbandavarningi. Anna Þorláks er efnilegur höfundur sem vinnur á gráu svæði á jaðri tonlistarmvndbanda. Þorvaldur Þorsteinsson skopstælir stofudrama íslenkra sjónvarpsleikrita i myndinni "Og ba reis fiflið upp", sem synd var í siónvarpinu í fyrra. "Virtual Justice", eftir Muriel

Magenta, er athyglisvert leikið myndband þar sem áhrif sjónvarps og skemmtiefnis á réttarvitund okkar eru tekin

Meistaraverkið á myndbandahatíðinni er "Art of Memorv" (1987) eftir Woodv Vasulka, serdeilis storfenglegt myndband, sem heldur manni hugföngnum. Mvndin er hugleiðing um fortíð, sögu og minni, þar sem fljúgandi furðuhlutir úr fortíðinni, samsettir úr gömlum fréttakvikmyndum, svífa vfir tímalausu landslagi. Woody hafði áður leitað inn á ný mið með vídeó- operu sinni "The Commission", sem segir frá fiðlusnillingnum Paganini og franska tonskáldinu Hector Berlioz, einkum bví atviki begar Paganini falaðist eftir tónverki hjá Berlioz. Sá sem leikur Paganini i bessu myndbandi heitir Ernest Gusella, en hann á skemmtilegt og hugmvndarikt myndband (60 minutna langt), "Operation Wandering Soul" (1992), sem fjallar á íróniskan hátt um líf og list lióðskáldsins Ezra Pound og japanskt Noh-leikhús. Myndinni er skipt upp i stutta

Halldór Ásgeirsson í gerningnum "Reykdraugui

kafla bar sem Gusella beitir ólíkum myndformum og begar á líður snyst hún upp í dans- og söngvamvnd.

GERNINGARÁ DAGSKRÁ

Lítil nýliðun hefur orðið í gerningahópnum undanfarin ár og sömu nöfn hafa haldið á loft merki gerninga hér á landi; Magnús Pálsson, Biarni H. Porarinsson, Hannes Larusson og Halldór Ásgeirsson. Að öðrum ólöstuðum hefur Magnús Pálsson verið stórtækastur og írjóastur á þessu sviði. Á sunnudagskvöldið flutti leiksmiðian Kaþarsis nokkur hljóðverk, eða hljóðskulptura, eftir Magnús sem geta agæta hugmvnd um tilraunir hans til að bræða sam-

an leikhúsið og hugsuna myndlistarmanns. En b lítið hægt að fialla um ingana á hátíðinni að stöddu, því flestir verð um næstu og þarnæstu Þá gefst vngri listamö tækifæri til að hrista a upp i listforminu og l kominn tími til.

Að lokum má minn: athyglisverða fyrirlest samspil tölvu- og bandatækni. 1. júlí mu grimur Thorsteinsson 1 gagnvirka margmiðlu iúlí heldur Hannes Hö irlestur um sync (virtual reality, cyberst